

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษโดยใช้สถานการณ์เป็นฐานการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สรุปผลการศึกษาตามลำดับไว้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษโดยใช้สถานการณ์เป็นฐานการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้สถานการณ์เป็นฐานการเรียนรู้

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนที่เรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้สถานการณ์เป็นฐานการเรียนรู้มีการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับเท่ากับ .05
2. นักเรียนที่เรียนทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษโดยใช้สถานการณ์เป็นฐานการเรียนรู้มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนโกวิทจรัส เขตราชเทวี สังกัด สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จากห้องเรียนจำนวน 2 ห้อง รวมนักเรียน 41 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ห้อง 4/1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 24 คน โรงเรียนโกวิทจรัส เขตราชเทวีสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) เพราะผู้วิจัยสอนเพียง 1 ห้องเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ประกอบด้วย

1. แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษโดยใช้สถานการณ์เป็นฐานการเรียนรู้ จำนวน 8 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง
2. แบบทดสอบวัดทักษะด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษก่อนและหลังการเรียนรู้
3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการเรียนรู้การสื่อสารภาษาอังกฤษโดยใช้สถานการณ์เป็นฐานการเรียนรู้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นที่ 1 ผู้วิจัยนำแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษโดยใช้สถานการณ์เป็นฐานการเรียนรู้ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 8 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 16 ชั่วโมง ซึ่งเนื้อหาการเรียนรู้ประกอบไปด้วย

- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 Giving directions
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 At the market
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 Clothes shop
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 Restaurant
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 Make an Appointment
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 Cooking
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 Telephone
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 Birthday party

ขั้นที่ 2 ทดสอบวัดทักษะด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยกำหนดการให้คะแนน คือ มีผู้ให้คะแนน หรือกรรมการ 3 คน ได้แก่ ผู้วิจัย และครูผู้สอนภาษาอังกฤษอีก 2 คน คนหนึ่งเป็นเจ้าของภาษา หรือใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ ส่วนอีกคนจะมีประสบการณ์ในการสอนใกล้เคียงกับผู้วิจัย กรรมการจะต้องเข้ารับการฝึกการให้คะแนนเพื่อให้เข้าใจแบบทดสอบและเกณฑ์การให้คะแนน เมื่อได้คะแนนจากกรรมการทั้ง 3 คนแล้ว ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์หาความเที่ยงระหว่างกรรมการ

Internal consistency ด้วย Cronbach's alpha และผู้วิจัยนำคะแนนที่ได้จากกรรมการทั้งสามคน มารวมกัน แล้วหาค่าเฉลี่ย

ขั้นที่ 3 ให้นักเรียนทำแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ทักษะการสื่อสาร ภาษาอังกฤษโดยใช้สถานการณ์เป็นฐานการเรียนรู้

ขั้นที่ 4 นำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์

ขั้นที่ 5 สรุป อภิปรายผล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้วิจัยได้นำผลการทดสอบวัดทักษะด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษ และแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษโดยใช้สถานการณ์เป็นฐานการเรียนรู้ ทั้งหมดมาวิเคราะห์ โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานการวิจัย ได้แก่ ค่า Paired sample t-test

2. ประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปแปลผลและวิเคราะห์ข้อมูล

3. สรุป อภิปรายผล โดยใช้ตาราง และการพรรณนา

5.1 สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยใช้สถานการณ์เป็นฐานการเรียนรู้ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนโกวิทจรัส จำนวน 24 คน ซึ่งสรุปได้ดังนี้

5.1.1 ผลการศึกษาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยใช้สถานการณ์เป็นฐานการเรียนรู้ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนโกวิทจรัส พบว่า คะแนนทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับเท่ากับ .05 และเมื่อพิจารณาเกณฑ์การประเมินทักษะการสื่อสาร ภาษาอังกฤษเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความเข้าใจง่าย ($\bar{X} = 4.51$ S.D. = 0.62) ด้านความคล่องแคล่ว ($\bar{X} = 4.49$ S.D. = 0.67) ด้านคุณภาพของการสื่อสาร ($\bar{X} = 4.47$ S.D. = 0.65) และด้านปริมาณการสื่อสาร ($\bar{X} = 4.39$ S.D. = 0.66)

5.1.2 ผลการศึกษาระดับความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์เป็นฐานการเรียนรู้ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนโกวิทจรัส ในภาพรวมของความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$ S.D. = 0.29) เมื่อพิจารณาเรียงลำดับค่าเฉลี่ยเป็นรายด้านจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านบรรยากาศในการเรียนโดยใช้สถานการณ์เป็นฐานการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.42$

S.D. = 0.11) รองลงมา คือ ด้านพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน ($\bar{X} = 4.40$ S.D. = 0.29) และด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.35$ S.D. = 0.41) เป็นลำดับสุดท้าย

5.2 อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้สถานการณ์เป็นฐานการเรียนรู้ โรงเรียนโกวิทจรัส สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

5.2.1 จากการทดสอบวัดทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า คะแนนทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับเท่ากับ .05 และเมื่อพิจารณาเกณฑ์การประเมินทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงที่สุด คือ ด้านความเข้าใจง่าย ($\bar{X} = 4.51$ S.D. = 0.62) รองลงมา คือ ด้านความคล่องแคล่ว ($\bar{X} = 4.49$ S.D. = 0.67) และด้านคุณภาพของการสื่อสาร ($\bar{X} = 4.47$ S.D. = 0.65) และด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านปริมาณการสื่อสาร ($\bar{X} = 4.39$ S.D. = 0.66) เมื่อเปรียบเทียบทักษะด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนในแต่ละด้าน พบว่า ทั้ง 4 ด้าน ค่า Sig. (2-tailed) มีค่า .000 แสดงว่าคะแนนหลังสอบเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจาก

ประการแรกการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์เป็นฐานการเรียนรู้เป็นกิจกรรมที่เป็นจริงซึ่งนักเรียนมักจะพบเจอในชีวิตจริง เน้นให้นักเรียนได้ฝึกการใช้ภาษาในการสื่อสาร โดยนักเรียนมีโอกาสในการเลือกใช้ภาษาให้ถูกต้องและเหมาะสม มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการเรียนรู้โดยการจูงใจผู้เรียน และการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ที่เน้นบริบทและนำความรู้ไปใช้มากกว่าการจดจำ นักเรียนสามารถเรียนรู้จากสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมและการปฏิบัติ เพื่อสร้างความเข้าใจและพัฒนาการใช้เครื่องมือทางปัญญาในการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังเน้นการพัฒนาความสามารถและการลงมือปฏิบัติหรือให้นักเรียนได้ลงไปในบทบาทของสถานการณ์ที่ถูกจัดขึ้น ซึ่งถือได้ว่าเป็นการเรียนรู้ที่สำคัญ และการลงไปแสดงในบทบาทตามสถานการณ์ต่างๆ ไม่ได้เป็นเพียงเครื่องมือสำหรับการเรียนรู้เท่านั้น แต่ยังเป็นการเรียนรู้ถึงความหมายและบริบทของการปฏิบัติด้วย นักเรียนจะได้ลงมือปฏิบัติในการแก้ปัญหาตามสถานการณ์ที่คล้ายกับสถานการณ์ในสภาพความเป็นจริง ซึ่งสอดคล้องกับ ทิสนา เขมมณี (2552) ได้กล่าวว่า วิธีสอนโดยใช้สถานการณ์เป็นฐานการเรียนรู้ คือ กระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยให้ผู้เรียนลงไปในสถานการณ์ที่มีบทบาท ข้อมูลที่สะท้อนความเป็นจริง และมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งต่างๆ ที่อยู่ในสถานการณ์นั้นๆ โดยใช้ข้อมูลที่มีสภาพคล้ายกับข้อมูลในความเป็นจริง โดยนักเรียนซึ่งเรียกว่าผู้ร่วมสถานการณ์ (participants) จะมีปฏิสัมพันธ์กับเหตุการณ์และบุคคลต่างๆ ผู้เรียนจะใช้ภาษาในการสื่อสารของตัวเอง

ในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นสามารถตัดสินใจได้โดยอิสระอย่างเหมาะสมกับบทบาทของตัวเอง และบทบาทของผู้ที่มีปฏิสัมพันธ์ด้วย

ประการที่สองผู้วิจัยได้เลือกรูปแบบภาษาและเนื้อหาที่เหมาะสมสามารถใช้ในการสื่อสารตามสถานการณ์ต่างๆ ซึ่งได้แก่ Giving directions (การบอกทิศทาง), At the market (ตลาด), Clothes shop (ร้านขายเสื้อผ้า), Restaurant (ร้านอาหาร), Make an Appointment (การนัดหมาย), Cooking (การทำอาหาร), Telephone (การพูดคุยโทรศัพท์) และ Birthday party (งานวันเกิด) ซึ่งคล้ายคลึงกับเหตุการณ์ที่นักเรียนคุ้นเคยในชีวิตประจำวัน และอาจเคยมีประสบการณ์ แต่ละกิจกรรมเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกการใช้ภาษาในการสื่อสารกับเพื่อนในชั้นเรียน และนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริง จากรูปแบบการจัดกิจกรรมที่เน้นการสื่อสารและมีความหลากหลายทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษดีขึ้น ส่งผลให้เกิดมีพัฒนาการด้านทักษะในการสื่อสารภาษาอังกฤษ สอดคล้องกับ ฮาร์เมอร์ (Harmer, 1983) ที่กล่าวว่าในการจัดกิจกรรมด้านการสื่อสารนักเรียนได้มีโอกาสใช้ภาษาได้หลายรูปแบบ มีอิสระในการเลือกใช้ภาษา และสุพิน บุญชูวงศ์ (2556) ได้กล่าวถึงการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์เป็นฐานการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนได้เข้าไปมีปฏิสัมพันธ์กับสถานการณ์จนเกิดความเข้าใจสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างถ่องแท้ นอกจากนี้ Swain (1985) ได้กล่าวว่าหากนักเรียนขาดโอกาสในการมีส่วนร่วม หรือมีโอกาสนี้จะได้ฝึกการสื่อสารกับผู้อื่นน้อยเกินไปก็จะทำให้นักเรียนไม่ประสบความสำเร็จในการสื่อสารภาษาตามเป้าหมายได้

ประการที่สามกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์เป็นฐานการเรียนรู้เหมาะสมกับระดับความรู้ ความสามารถของนักเรียนและสอดคล้องกับหลักสูตร ในการเลือกกิจกรรมที่ใช้สถานการณ์เป็นฐานการเรียนรู้ ผู้วิจัยเลือกโดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับเนื้อหาในหลักสูตร ระดับอายุ ความสนใจ สอดคล้องกับเนื้อหาทางภาษาที่กำหนดตามบทเรียนปกติ ตรงกับความคิดของ บราวน์ (Brown, 2001) ที่กล่าวว่า ครูควรคัดเลือกกิจกรรมที่ดึงดูดความสนใจของผู้เรียน โดยคำนึงถึงพื้นฐานประสบการณ์ เนื้อหาการเรียนรู้ ความสนใจ ความสามารถของผู้เรียน เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาและมีส่วนร่วมในบทบาทจะทำให้มีการพัฒนาได้มากที่สุด และกล่าวได้ว่า กิจกรรมมีบทบาทอย่างมากต่อกระบวนการเรียนการสอน เนื่องจากทำให้นักเรียนมีโอกาสแสดงออกทางภาษาและสามารถนำความรู้ที่มีอยู่มาใช้ได้อย่างมีความหมาย จุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมมุ่งให้นักเรียนสามารถสื่อสารได้ นักเรียนจึงได้ฝึกปฏิบัติกิจกรรมตามสถานการณ์ ส่งผลให้นักเรียนเกิดการพัฒนาการเรียนรู้ และในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนผู้วิจัยได้ทำการสอนการสื่อสารภาษาอังกฤษโดยสอนแบบเน้นให้นักเรียนสื่อสารด้วยความเข้าใจมากกว่าการจำคำศัพท์ หรือรูปประโยค นักเรียนต้องมีความเข้าใจในสิ่งที่ผู้อื่นกำลังสื่อออกมา และสามารถสื่อสารโต้ตอบระหว่างกัน และเน้นการสอนแบบ คลังคำ (lexical chunk) คือ การสอนแบบคำที่มีหลายคำเข้ามารวมกัน หรือคำที่เป็นคู่ และมีความเชื่อมโยงซึ่งกันและกัน คำพวกนี้โดยมากจะเป็น กริยาวลี (phrasal verb), คำนวน ซึ่งจะทำให้นักเรียนสื่อสารออกมาได้อย่างคล่องแคล่ว

มากขึ้น นอกจากนี้การสอนด้วยวลี หรือประโยคสำเร็จรูปก็ช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำวลี หรือประโยคสำเร็จรูปมาใช้ในการสื่อสารได้อย่างคล่องแคล่ว ดังที่ Schmidt (1992) และ Lewis (1997) ได้เสนอแนะว่าการสอนภาษาควรสอนด้วยวลี หรือประโยคสำเร็จรูป เพราะจะช่วยให้ผู้เรียนภาษาจดจำคำศัพท์ในบริบทได้ดีและเร็วกว่าการเรียนคำศัพท์ใหม่เป็นคำๆ

ประการที่สี่จากเกณฑ์การประเมินทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียนจากผู้ประเมิน แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีการพัฒนาทักษะในด้านต่างๆ ซึ่งได้แก่ ความคล่องแคล่ว (Fluency) ความเข้าใจง่าย (Comprehensibility) ปริมาณการสื่อสาร (Amount of communication) และคุณภาพของการสื่อสาร (Quality of communication) มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเพิ่มขึ้นทุกด้าน เนื่องจากนักเรียนมีความเข้าใจในสิ่งที่ผู้พูดกำลังสื่อออกมา และสามารถเข้าใจสถานการณ์ที่ตนเองกำลังแสดงออก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพวงมณี ดันติวงศ์ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาการใช้สถานการณ์ในการสอนภาษาอังกฤษท่องเที่ยว นักศึกษามีความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งแสดงว่าการจัดการสอนโดยใช้กิจกรรมสถานการณ์ส่งเสริมให้นักศึกษาพัฒนาความสามารถด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษ ด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเพิ่มขึ้นมากที่สุด คือ ด้านความเข้าใจง่าย (Comprehensibility) มีคะแนนเฉลี่ย 4.51แต่ในทางกลับกันด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นหลังเรียนเป็นลำดับสุดท้าย คือ ด้านปริมาณการสื่อสาร (Amount of communication) มีคะแนนเฉลี่ย 4.39 สาเหตุที่ทำให้ผู้เรียนมีคะแนนปริมาณการสื่อสาร (Amount of communication) ต่ำกว่าเกณฑ์อื่นๆ อาจเกิดจากความวิตกกังวลของนักเรียนซึ่งจะเกิดขึ้นในขณะที่นักเรียนกำลังทดสอบทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยมีกรรมการทั้งหมด 3 คนฟังพร้อมๆกัน บราวน์ (Brown, 1994) ได้กล่าวไว้ว่าความวิตกกังวลทำให้ผลการเรียนไปในทางไม่ดี เช่นวิตกกังวลแล้วจะสอบตก กลัวจะเรียนได้ไม่ดี การวิตกกังวลมากๆ ทำให้เราลืมในสิ่งที่เรารู้ไปในชั่วขณะทำให้วุ่นวายใจ คิดไม่รอบคอบ ซึ่งความกังวลประเภทนี้ เรียกว่า Debilitating Anxiety ซึ่งมีผลกระทบอย่างมากต่อทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ และคราเชน (Krashen, 1985) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจต่อการเรียน นับได้ว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญของการเรียนด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษ ความพึงพอใจต่อการเรียนทำให้เกิดแรงจูงใจ ความสนุกที่จะเรียน สิ่งนี้มีผลอย่างยิ่งต่อการเรียนรู้ภาษาที่สองของนักเรียน กล่าวคือ ถ้านักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียน ก็จะมีแรงจูงใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรม และอยากพัฒนาทักษะการใช้ภาษาที่สอง การเรียนด้านทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษโดยใช้สถานการณ์เป็นฐานการเรียนรู้ ที่มีบรรยากาศที่สนุกสนาน ถือเป็นวิธีการสอนที่ส่งเสริมความพึงพอใจต่อการเรียนได้เป็นอย่างดี

จากผลค่าเฉลี่ยคะแนนที่ได้จากเกณฑ์การประเมินทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษในแต่ละด้าน หลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนเรียนทุกด้าน และเมื่อพิจารณารายด้าน 4 ด้านมีค่าคะแนนเฉลี่ย

($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ในแต่ละด้านมีระดับคะแนนที่ใกล้เคียงกัน โดยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงการเกาะกลุ่มระดับความสามารถทางการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียน

ทั้งนี้เนื่องจาก ประการที่ 1 เกณฑ์การประเมินมีระดับการให้คะแนนที่แม้ว่าในแต่ละของการให้คะแนนจะมีความชัดเจน แต่ก็ยังมีเพียง 6 ระดับ สิ่งนี้ทำให้กรรมการตัดสินใจในการให้คะแนนอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกัน ประการที่ 2 ความสามารถของนักเรียนมีความสามารถแบบเกาะกลุ่มกัน (Homogenous group) โดยพิจารณาจากค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่อยู่ในระดับต่ำ และมีค่าใกล้เคียงกันในทุกเกณฑ์ ทั้งก่อนและหลังการเรียน

5.2.2 จากการสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์เป็นฐานการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนโกวิทจรัส ในภาพรวมของความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$ S.D. = 0.29) เมื่อพิจารณาเรียงลำดับค่าเฉลี่ยเป็นรายด้านจากมากไปหาน้อย พบว่า ความพึงพอใจด้านบรรยากาศการเรียนโดยใช้สถานการณ์เป็นฐานการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.42$ S.D. = 0.11) รองลงมา คือ ความพึงพอใจด้านพัฒนาการเรียนของนักเรียน ($\bar{X} = 4.40$ S.D. = 0.29) และความพึงพอใจด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.35$ S.D. = 0.41) เป็นลำดับสุดท้าย ซึ่งความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกด้าน และเป็นไปตามสมมุติฐานที่ได้ตั้งไว้ ปัจจัยที่ส่งผลให้ผู้เรียนมีความพึงพอใจภาพรวมระดับมาก ได้แก่

ประการแรกกิจกรรมการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษโดยใช้สถานการณ์เป็นฐานการเรียนรู้ เป็นกิจกรรมที่สนุกสนาน ทำให้บรรยากาศในการเรียนการสอนระหว่างครูกับนักเรียนเป็นไปด้วยดี นักเรียนมีจิตใจอารมณ์ที่พร้อมในการเรียนรู้ ทำให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้นักเรียนเพิ่มพูนทักษะทางด้านสื่อสารภาษาอังกฤษของตนเอง จากข้อมูลในแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์เป็นฐานการเรียนรู้ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนโกวิทจรัส พบว่า ด้านที่ได้ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ความพึงพอใจด้านบรรยากาศการเรียน โดยใช้สถานการณ์เป็นฐานการเรียนรู้ นักเรียนมีความพอใจในบรรยากาศการเรียน เนื่องจาก การเรียนโดยใช้สถานการณ์เป็นฐานการเรียนรู้สร้างบรรยากาศที่มีความสนุกสนานทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้น และกล้าสื่อสารภาษาอังกฤษ ซึ่งสอดคล้องกับพอลลาร์ด (Pollard, 1996) กล่าวว่า บรรยากาศการเรียนการสอนที่ดี สภาพอารมณ์ที่ดี และการยอมรับตนเองส่งผลในทางบวกกับความสามารถในการเรียนของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังมีผลงานวิจัยของ อูมาพร ภูพานเพชร (2547, น.54) ได้สนับสนุนว่า บรรยากาศที่เป็นกันเองและสนุกสนานทำให้นักเรียนไม่รู้สึกละอาย หรืออึดอัด ทำให้นักเรียนร่วมกันทำกิจกรรมโดยรู้สึกว่าคุณเองไม่รู้สึกละอายถูกสอน จึงทำให้เกิดบรรยากาศที่เป็นกันเองสนุกสนานและไม่เครียด และ ธอร์นไคค์ (Thorndike, 1963) ได้กล่าวถึงกฎแห่งความพร้อม (Law of Readiness) กฎนี้กล่าวถึงสภาพความพร้อมของผู้เรียนทั้งทางร่างกายและจิตใจความพร้อมทางร่างกายหมายถึงความพร้อมทางวุฒิภาวะและอวัยวะต่างๆของร่างกาย ทางด้าน

จิตใจหมายถึงความพร้อมที่เกิดจากความพึงพอใจเป็นสำคัญถ้าเกิดความพึงพอใจย่อมนำไปสู่การเรียนรู้ ถ้าเกิดความไม่พึงพอใจจะทำให้ไม่เกิดการเรียนรู้หรือทำให้การเรียนรู้หยุดชะงักไป

ประการที่สองนักเรียนมีการพัฒนาตนเองเพิ่มมากขึ้นในด้านของการสื่อสารภาษาอังกฤษ จะเห็นได้จากค่าเฉลี่ยด้านพัฒนาการเรียนของนักเรียนจากแบบสอบถามความพึงพอใจ ซึ่งนักเรียนเข้าใจ บทสนทนาภาษาอังกฤษดีขึ้น สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้คล่องแคล่วขึ้น เลือกใช้คำศัพท์และสำนวน ในการสื่อสารได้เหมาะสมกับสถานการณ์ และนักเรียนสามารถนำบทสนทนาการสื่อสารภาษาอังกฤษ ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ส่วนแล้วแต่มีประโยชน์ต่อนักเรียนเป็นอย่างมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของดวงทิพย์ โสพเสาวภาคย์ (2557,น.บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาการพัฒนากิจกรรมสถานการณ์ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร พบว่านักเรียนมีเจตคติต่อ การใช้กิจกรรมสถานการณ์ในการเรียนรู้ในระดับมาก

ประการที่สามนักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งต่างๆ จากสถานการณ์ที่ครูจัดขึ้น มีการโต้ตอบ เป็นคู่ทำให้เกิดการทำงานร่วมกัน จะเห็นได้จากค่าเฉลี่ยด้านกิจกรรมการเรียนการสอน จากแบบสอบถามความพึงพอใจ ซึ่งเป็นด้านที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการฝึกสนทนา กับเพื่อนร่วมชั้น กิจกรรมการเรียนส่งเสริมการสื่อสารโต้ตอบระหว่างคู่สนทนา เนื้อหาและความยาก ง่ายของกิจกรรมเหมาะสมกับนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ พิศรวัลย์ โกวิทวที (2550) กล่าวว่าในการ ดำเนินการสอนการสื่อสาร ควรเน้นกิจกรรมของผู้เรียนมากกว่ากิจกรรมของครู ให้ผู้เรียนมีโอกาสฝึกใช้ ภาษาเพื่อสื่อความหมายในสถานการณ์ต่างๆ ฝึกใช้ความคิด สติปัญญา ความกล้าในการใช้ภาษาซึ่ง มีผลให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ทางภาษาเพิ่มขึ้น ตลอดจนส่งเสริมให้นักเรียนได้มีโอกาสในการสื่อสาร ให้ได้มากที่สุด เช่นการสนทนาโต้ตอบกับเพื่อนร่วมชั้น เพื่อที่นักเรียนจะได้คุ้นชินกับภาษา

จากเหตุผลข้างต้น สรุปได้ว่า การพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษโดยใช้สถานการณ์ เป็นฐานการเรียนรู้มีบทบาทสำคัญในกระบวนการเรียนการสอน ทำให้นักเรียนมีโอกาสแสดงออกทาง ภาษาและสามารถนำความรู้ที่มีมาใช้อย่างมีความหมาย โดยจุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรม มุ่งให้ นักเรียนสื่อสารได้ ซึ่งทำให้นักเรียนเกิดความสนใจและกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ ฝึกฝน นอกจากนี้ กิจกรรมทางภาษายังช่วยให้เกิดความร่วมมือและความสัมพันธ์ที่ดีในห้องเรียน

5.3 ข้อค้นพบ

ข้อค้นพบที่น่าสนใจในการวิจัยครั้งนี้

5.3.1 การที่ครูแก้ไขข้อผิดพลาดทางการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียน (Teacher - Correction) ในระหว่างที่นักเรียนสื่อสารภาษาอังกฤษโดยใช้สถานการณ์ทันที ช่วยให้นักเรียนเข้าใจความผิดพลาด ของตนเอง และจดจำสิ่งที่ถูกต้อง อันนำไปพัฒนาการสื่อสารได้ (Marconsin, 2003) แนวปฏิบัตินี้

สอดคล้องกับกรมวิชาการ (2552) กล่าวว่า ในขณะที่นักเรียนกำลังเล่นในสถานการณ์นั้นๆ ผู้สอนควรติดตามอย่างใกล้ชิด เพื่อสังเกตพฤติกรรมการเล่นของนักเรียน ผู้สอนสามารถจับบันทึกข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการการเรียนรู้ของนักเรียน เกี่ยวกับสิ่งที่ผิดพลาด และให้คำปรึกษา

5.3.2 การเรียนด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษควรส่งเสริมให้นักเรียน เรียนรู้ผ่านช่องทางประสาทสัมผัสหลายๆ ทาง ไม่ควรเน้นการฟังและท่องจำเพียงอย่างเดียว ซึ่ง Dunn-Dunn (1978) ได้เสนอแนวคิดการสอนแบบ Multi modality environment คือการเรียนรู้แบบฟังฟังบริบท หรือสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ด้านอารมณ์ ด้านสังคม ด้านร่างกาย และด้านเจตคติ เนื่องจากนักเรียนมีการรับรู้ที่แตกต่างกันออกไป บางคนชอบเรียนรู้ด้วยการสังเกต บางคนชอบเรียนด้วยการสัมผัส หรือบางคนชอบเรียนด้วยการเคลื่อนไหวและลงมือปฏิบัติ เมื่อสิ่งแวดล้อมทางการเรียนมีความหลากหลาย นักเรียนจะสามารถเลือกวิธีการการเรียนรู้ตามความชอบและความถนัดของตนเอง นักเรียนที่ชอบงานเขียนก็จะเลือกที่จะเขียนบท นักเรียนที่ชอบการแสดงออกก็เลือกที่จะเข้าร่วมกิจกรรมการสนทนาในทุกโอกาสที่มีการมีโอกาสได้เลือกจะทำให้ผู้เรียนเกิดความสุข และพร้อมที่จะเรียนรู้

นอกจากนี้ Multi modality environment หรือการเรียนรู้แบบฟังฟังบริบท ยังเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเรียนรู้หลายช่องทาง ไม่ว่าจะเป็นการฟัง การอ่าน การเห็นภาพ การได้เคลื่อนไหว การปฏิบัติจริง สิ่งเหล่านี้ช่วยให้นักเรียนเกิดการจดจำคำศัพท์ใหม่ๆ และเก็บไว้ในความจำระยะยาว (long term memory) ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

5.4 ข้อเสนอแนะ

5.4.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1. ควรนำการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์เป็นฐานการเรียนรู้ไปใช้ในห้องเรียนให้มากขึ้น โดยเลือกใช้ตามความเหมาะสมเพื่อเป็นการสร้างบรรยากาศในห้องเรียนที่เน้นให้นักเรียนเป็นผู้ปฏิบัติ และเป็นศูนย์กลางในการเรียนการสอน ทำให้นักเรียนเกิดทัศนคติที่ดี และสามารถพัฒนาพฤติกรรมการสื่อสารได้ดียิ่งขึ้น อีกทั้งจะทำให้นักเรียนเกิดความคุ้นเคยกับการใช้ภาษาในการสื่อสาร และสามารถนำบทสนทนาที่ได้เรียนไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

2. ก่อนที่จะมีการทดสอบวัดทักษะ ครูหรือผู้ที่เกี่ยวข้องควรสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมให้นักเรียนไม่เกิดแรงกดดันจนทำให้เกิดการวิตกกังวลก่อนทดสอบหรือในขณะที่กำลังทดสอบ การสร้างบรรยากาศอาจทำได้โดยไม่มีกรรมการสอบแบบสอบต่อหน้า (Face to face) หากแต่ใช้การบันทึกการสอบเป็นวิธีทัศน์ แล้วให้กรรมการให้คะแนนผ่านช่องทางนี้

3. การใช้สถานการณ์เป็นฐานการเรียนรู้อาจจะไม่เหมาะสมกับการสอนภาษาอังกฤษในบางด้าน เช่น การสอนหลักไวยากรณ์ เพราะการสอนหลักไวยากรณ์ต้องยึดหลักการอธิบายโครงสร้าง หรือ หลักการใช้จากครูผู้สอน ซึ่งต้องเน้นความจำและความเข้าใจของนักเรียนเป็นอย่างมาก

5.4.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาผลการพัฒนาทักษะการสื่อสาร โดยใช้สถานการณ์เป็นฐานการเรียนรู้กับนักเรียนในระดับชั้นอื่น ๆ เช่น ระดับ ประถมศึกษา ระดับอาชีวศึกษา ระดับอุดมศึกษา เป็นต้น

2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษกับรูปแบบการสอนแบบอื่นๆ เช่น การสอนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป หรือการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรม เป็นต้น